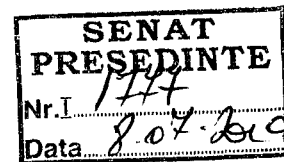

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

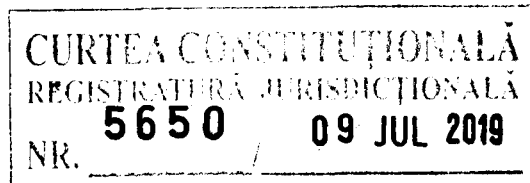
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

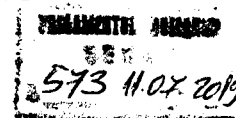
Dosarul nr.2088A/2019

Domnului

CĂLIN CONSTANTIN ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

2573/2019

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 2 septembrie 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 18 septembrie 2019.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PRESEDINTE

Prof. Univ. Dr. VALER DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
Dosar nr. 2088A/2019

R O M Â N I A

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 5645 / 09 JUL 2019

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 9 iulie 2019

CP1/966/9.07.2019

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor a fost trimisă de către Parlament, spre promulgare, Președintelui României la data de 20 iunie 2019. Prin modul în care a fost adoptată considerăm că legea menționată încalcă prevederile art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității, ale art. 61 alin. (2) și ale art. 75 alin. (1) privind principiul bicameralismului și pe cele ale art. 119 referitoare la rolul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, pentru motivele ce urmează a fi prezentate în continuare.

I. Încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) și ale art. 119 din Constituție

Legea supusă controlului de constituționalitate transpune prevederile art. 1 pct. 1-3, 6, 9, 10, 12, 14 și 19 din Directiva (UE) 2017/853 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 91/477/CEE a Consiliului privind controlul achiziționării și deținerii de arme. Astfel, potrivit considerentului (1) al Directivei (UE) 2017/853, Directiva 91/477/CEE a stabilit un echilibru între, pe de o parte, angajamentul de a asigura, într-o anumită măsură, libera circulație în cadrul Uniunii a anumitor arme de foc și a unor componente esențiale ale acestora și, pe de altă parte, necesitatea de a controla libertatea respectivă prin recurgerea la garanții de securitate adecvate produselor în cauză. De asemenea, potrivit considerentului (2) din aceeași Directivă se afirmă că anumite aspecte ale Directivei 91/477/CEE necesită ameliorări suplimentare și proporționale, pentru a combate utilizarea necorespunzătoare a armelor de foc în scopuri criminale și ținând cont de actele teroriste recente. În acest context, prin comunicarea sa din 28 aprilie 2015 intitulată „Agenda europeană privind securitatea”, Comisia a cerut revizuirea directivei menționate, precum și o abordare comună cu privire la dezactivarea armelor de foc în vederea prevenirii reactivării și utilizării acestora de către infractori. Având în vedere aceste aspecte de drept european, legiuitorul național a adoptat prezenta lege, al cărei obiect constă în stabilirea unui cadru juridic și instituțional necesar asigurării combaterii utilizării necorespunzătoare a armelor de foc în scopuri criminale. Astfel, potrivit expunerii de motive a inițiatorului, respectiv Guvernul, s-a avut în vedere preocuparea cheie a actualei Comisii Europene, respectiv securitatea cetățenilor și a întreprinderilor, într-un context în care utilizarea armelor de foc de către criminalitatea organizată și gravă și de către organizații teroriste poate provoca daune enorme societății. În continuare, inițiatorul pune în evidență faptul că aceste amenințări multidimensionale au reclamat o consolidare suplimentară a luptei împotriva traficului de arme de foc, printr-o abordare coordonată și coerentă la nivelul Uniunii Europene. Prin urmare, la congruența dintre principiile ce guvernează piața internă a armelor de foc în cadrul Uniunii Europene și necesitatea garantării unui nivel ridicat de siguranță pentru cetățenii europeni, modificările aduse prin Directiva (UE) 2017/853 au drept scop actualizarea măsurilor necesare pentru instituirea unui control eficient în ceea ce

privește achiziționarea și deținerea de arme. Se relevă, astfel, că măsurile luate la nivel european se subsumează, în principal, necesității prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale, precum și a ordinii și liniștii publice, constituind minime intruziuni în activitatea economică propriu-zisă a întreprinzătorilor ce își desfășoară activitatea în sectorul armelor de foc.

Așadar, modificările aduse Legii nr. 295/2004 prin legea criticată pun în evidență schimbarea opticii privind securitatea la nivelul Uniunii Europene. Astfel, Comisia Europeană a solicitat statelor membre abordarea comună, într-o nouă perspectivă, cu privire la dezactivarea armelor de foc în vederea prevenirii reactivării și utilizării acestora de către infractori.

Practic, atât prin Directiva (UE) 2017/853, cât și prin legea criticată este avută în vedere reglementarea unor aspecte care țin de abordarea și clasificarea armelor și munițiilor, în scopul prevenirii utilizării acestora în mod necorespunzător, astfel încât acestea să constituie o potențială amenințare la adresa siguranței și securității individuale și colective, ce pot fi considerate componentă a securității naționale. În acest sens, amintim și dispozițiile art. 1 din Legea nr. 51/1991, potrivit cărora prin securitatea națională a României se înțelege starea de legalitate, de echilibru și de stabilitate socială, economică și politică necesară existenței și dezvoltării statului național român ca stat suveran, unitar, independent și indivizibil, menținerii ordinii de drept, precum și a climatului de exercitare neîngrădită a drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, potrivit principiilor și normelor democratice statornicite prin Constituție. De asemenea, potrivit art. 2 din același act normativ, securitatea națională se realizează prin cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne sau externe ce pot aduce atingere valorilor prevăzute în art. 1.

Așadar, schimbarea opticii Uniunii Europene cu privire la sprijinirea statelor membre în asigurarea și îmbunătățirea securității în întreaga Uniune a impus ca relațiile sociale reglementate prin normele juridice ce definesc regimul juridic al armelor și munițiilor să vizeze respectarea unui interes general a cărui extindere impune calificarea acestui domeniu ca fiind în strânsă interdependență cu securitatea națională. Aceasta rezultă și din contextul în care Legea reglementează aspecte care țin de siguranța și securitatea individuală și colectivă care, prin natura lor, pot afecta securitatea națională. Un exemplu în acest sens este însăși necesitatea de a

preîntâmpina anumite riscuri, prin defnirea armelor de foc dezactivate și a celor acustice și a altor tipuri de arme cu gloanțe oarbe, care se pot transforma în arme de foc. Or, potrivit art. 4 lit. d) pct. 1 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, această autoritate administrativă avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern privind securitatea națională. Corelativ, art. 9 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative dispune că „În cazurile prevăzute de lege, în faza de elaborare a proiectelor de acte normative, inițiatorul trebuie să solicite avizul autorităților interesate în aplicarea acestora, în funcție de obiectul reglementării”.

În consecință, sfera de reglementare a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor vizează domeniul securității naționale, fapt care impune obligativitatea solicitării avizului CSAT. Așa cum se arată în expunerea de motive a legii criticate, „proiectul de act normativ urmărește sporirea protecției ordinii publice, siguranței naționale, vieții și integrității corporale a persoanelor”.

Or, în dezacord cu exigențele art. 4 lit. d) pct. 1 din Legea nr. 415/2002, inițiatorul nu a solicitat avizul CSAT. Față de noua optică la nivel european cu privire la asigurarea securității Uniunii Europene concretizată chiar prin directivele europene transpuse prin legea criticată, este nerelevant faptul că, atât Legea nr. 295/2004, în varianta sa inițială, cât și modificările ulterioare ale acesteia, nu au fost adoptate cu solicitarea unui aviz din partea CSAT. Prin modificările aduse prin legea criticată sunt reglementate aspecte ce țin de domeniul securității naționale, acestea fiind calificate ca atare prin însăși Directiva europeană transpusă, aspect ce impune avizarea de către CSAT în cadrul procedurii legislative a actului normativ supus controlului de constituționalitate.

Potrivit prevederilor art. 119 din Constituție, „Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională...”. În realizarea acestui rol, potrivit art. 4 lit. d) pct. 1 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, „avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern privind: securitatea națională [...]”, competență ce își are izvorul în textul constituțional.

În concluzie, având în vedere argumentele de mai sus, întrucât în cadrul procedurii legislative inițiatorul nu a respectat obligația legală, conform căreia Consiliul Suprem de Apărare a Țării avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern privind securitatea națională, solicităm Curții să constate că Legea a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității și ale art. 119 referitoare la rolul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

II. Încălcarea prevederilor art. 61 alin. (2) și ale art. 75 alin. (1) din Constituție

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor a fost adoptată cu nesocotirea prevederilor art. 61 și ale art. 75 din Constituție, fiind încălcată competența primei Camere sesizate, Senatul, care nu a dezbătut textul și soluțiile adoptate de Camera Deputaților. În forma adoptată, legea dedusă controlului de constituționalitate nesocotește și principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de o singură Cameră, legea fiind, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament.

În forma adoptată de Senat, în calitate de primă Cameră competentă, articolul I pct. 15 al legii supuse controlului de constituționalitate modifica literele b), c) și f) ale alineatului (1) al articolului 14 din Legea nr. 295/2004.

Cu ocazia adoptării prezentei legi de către Camera decizională, Camera Deputaților la articolul I pct. 18 al legii criticate modifică și litera d) a alineatului (1) al articolului 14, extinzând sfera persoanelor care nu pot obține autorizarea de procurare a armelor letale la toate persoanele care sunt inculpate în cauze penale pentru fapte săvârșite cu intenție. Precizăm faptul că în forma actuală a acestei dispoziții, pot obține autorizarea de procurare a armelor letale persoanele care „nu sunt inculpate în cauze penale pentru fapte săvârșite cu intenție, prevăzute de Codul penal, Partea specială, titlurile I, II, III, X, XI, XII și art. 269, 280, 281, 283, 285, 286, 287, 342, 346, 348, 369, 371, 375, 381, 383, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare”. Senatul, în calitate de primă Cameră nu a avut intenția stabilirii unor condiții mai restrictive de obținere a autorizației de procurare a armelor letale, prin

extinderea sferei persoanelor care nu pot obține această autorizație. Așadar, în cazul de față, prima Cameră sesizată nu a avut ocazia să analizeze, să dezbată și să hotărască asupra soluțiilor legislative nou introduse de Camera decizională.

Art. 75 din Legea fundamentală stabilește competențe de legiferare potrivit cărora fiecare dintre cele două Camere are, în cazurile expres stabilite, fie calitatea de primă Cameră sesizată, fie pe cea de Cameră decizională. Ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră. Acest articol a introdus după revizuirea Constituției României în octombrie 2003 soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării.

Curtea Constituțională a statuat că principiul bicameralismului izvorăște din art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție. În jurisprudența constituțională au fost stabilite două criterii esențiale (cumulative) pentru a se determina cazurile în care în procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Chiar dacă aplicarea acestui principiu nu poate deturna rolul de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate (Decizia nr. 1/2012), legiuitorul trebuie să țină cont de limitele impuse de principiul bicameralismului. În Decizia nr. 624/2016, Curtea a arătat că în Camera decizională se pot aduce modificări și completări propunerii legislative, dar Camera decizională „nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator”.

Mai mult, prin Decizia nr. 62/2018, Curtea Constituțională a statuat că în analiza respectării acestui principiu „trebuie avut în vedere (a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului”.

De asemenea, Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 472/2008, că: „Dezbaterea parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului nostru bicameral. Așadar, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra proiectului de lege adoptat de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legisfeze, ceea ce contravine principiului bicameralismului (...) și a competențelor stabilite pentru cele două Camere, potrivit art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală”.

Totodată, prin Decizia nr. 624/2016, Curtea Constituțională a statuat că art. 75 alin. (3) din Constituție, prin folosirea sintagmei „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.

În cazul de față, Camera Deputaților, adoptând în calitate de Cameră decizională Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor, a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate completări care vizează aspecte importante ale legii, precum impunerea unor condiții mai restrictive de acordare a autorizației de procurare a armelor letale, prin extinderea sferei persoanelor care nu pot obține această autorizație la toate persoanele inculcate de săvârșirea unei fapte penale, cu intenție, ceea ce contravine art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție.

Prin raportare la cel de-al doilea criteriu, forma adoptată de prima Cameră are cinci articole, la fel ca cea adoptată de Camera decizională, însă articolul I conținea 69 de puncte în forma adoptată de prima Cameră, respectiv 56 de puncte în forma adoptată de Camera decizională, configurația între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului fiind astfel una semnificativ diferită. Astfel, forma legii adoptate de Camera Deputaților introduce în Legea nr. 295/2004 dispoziții noi – art. I pct. 4, 6, 9, 12-13, 15, 18, 24, 32-33, 42 și 45, care nu au fost avute în vedere de prima Cameră și totodată elimină nu mai puțin de 26 de modificări sau completări, după caz, operate asupra Legii nr. 295/2004 de prima Cameră. Amintim că, în jurisprudența sa (Decizia nr. 62/2018), Curtea Constituțională a reținut existența unei configurații semnificativ diferite chiar și în cazuri în care forma primei Camere

sesizate conține un articol unic, iar forma Camerei decizionale conține două articole.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor este neconstituțională în ansamblul său.

~~PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS~~